

maše

delo

GLASILO SKUPŠČINE
OBČINE LAŠKO

Leto IV. — Laško, januar 1970 — Številka 1 (29)

NALOGE, KI NAS ČAKAJO

MIHA PROSEN, predsednik občinske skupščine

Običajno je, da na pragu novega leta spregovorimo o smotrih in ciljih naše politike za naslednje leto in tako opredelimo naloge, ki jih bomo morali rešiti.

Že uvodoma moram poudariti, da bo v letu 1970 treba posvetiti vso pozornost predvsem tistim nalogam, ki nam jih nalaga tako Republiška resolucija o smernicah ekonomske politike in politiki zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v letu 1970, kakor tudi izhodišča o osnovah družbeno ekonomske politike zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v letu 1970, kakor jih je sprejela naša občinska skupščina na 6. redni seji dne 16. decembra 1969.

NALOGE NA PODROČJU GOSPODARSTVA

Izhajajoč iz osnovnih smernic obeh teh dokumentov in njunih načel, bi lahko rekli, da bo treba pri njihovi konkretizaciji na posameznih področjih naše družbene dejavnosti še nadalje razvijati in krepiti moč naše industrije z ustreznimi vlaganji v modernizacijo tehnoloških postopkov in sredstev za delo. Večja vlaganja bodo zlasti potrebna v tiste dejavnosti na področju industrije, kjer obstajajo pogoji za povečanje proizvodnje. Zlasti pa bomo morali vztrajati, da bodo republiški organi čimprej sprejeli ustrezne ukrepe, ki bodo omogočili najboljše rešitve za preusmeritev rudnika Laško.

Doseči moramo večja vlaganja v modernizacijo kmetijstva, hkrati pa razvijati predvsem tista področja kooperacije z zasebnimi kmetovalci, ki bodo omogočila intenzivnejšo blagovno proizvodnjo in plasma ustreznih tržnih viškov.

Posebno pozornost bomo morali posvetiti tistim območjem, ki zaostajajo v naši občini in tako doseči, da se bodo razvijala v skladu z razvojem drugod.

Na področju trgovine bomo nadaljevali z gradnjo novih prodajalnic in si prizadevali doseči večjo stopnjo specializacije na tem področju. Prav posebno skrb bo potrebno posvetiti preskrbi naših občanov izven večjih naselij.

V gostinstvu bomo z večjim podarkom razvijali gradnjo kvalitetnejših kapacitet za potrebe zunanje turizma in pristopili k realizaciji I. etape pravkar že sprejetega programa razvoja turizma v Laškem.

Pri tem moramo doseči večjo enotnost in sodelovanje med vsemi zainteresiranimi činitelji na področju gostinstva in turizma.

Ker imamo na tem področju v naši občini še veliko neizkoriščenih možnosti, bo treba vložiti več naporov in več sredstev v kraje, kjer so osnovni pogoji za razvoj turizma že podani (Tevče, Jurklošter, dolina Sopot itd.).

Na področju komunalnega gospodarstva v občini bomo morali več sredstev vložiti v objekte, ki so pomembni za življenje naših občanov. Prav posebno bo treba skrbeti za razširitev vodovodnih naprav in za oskrbo z dobro pitno vodo v naseljih izven večjih središč. Naše ceste, predvsem III. in IV. reda, so še vedno slabo vzdrževane, zato bo le-tem treba posvečati več skrbi in za njihovo vzdrževanje nameniti več sredstev.

Prav posebno bo iz gospodarsko ekonomskih vidikov koristno, če bomo pristopili k modernizaciji ceste III. reda Rimske Toplice—Jurklošter.

Družbena in zasebna obrt dobivata v naši občini vsako leto vse večji pomen. Zato moramo še nadalje usmeriti naše napore na tem področju za njeno izpopolnjevanje, da bo sposobna dopoljevati naše potrebe na področju gospodarstva. Z ustreznimi ukrepi bo zlasti treba podpirati razvoj zasebne obrti v krajih izven večjih centrov.

NALOGE SKUPNEGA POMENA

Poleg navedenih ukrepov in stališč za posamezna področja gospodarstva v naši občini, bomo morali posvetiti posebno posebno pozornost nalogam, ki so skupnega pomena za gospodarstvo v letu 1970.

S pomočjo vseh zainteresiranih činiteljev moramo doseči, da se bodo samo-

(Nadaljevanje na 2. strani)

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1970

NALOGE, KI NAS ČAKAJO

(Nadaljevanje s I. strani)

upravni akti v delovnih organizacijah prilagodili našim dejanskim potrebam v smislu sprejetega XII. amandmaja naše Ustave.

Uresničevanju družbenih dogovorov za urejanje skupnih zadev in zadev večjega pomena za posamezne kraje moramo posvetiti vso potrebno skrb. V prihodnje si moramo prizadevati, da bo ta oblika reševanja zadev postala osnovni način našega dela.

Z našo politiko prispevkov in davkov moramo postopno razbremenjevati gospodarstvo in stimulirati tiste dejavnosti, ki so nujne in potrebne za naš nadaljnji razvoj. Nasploh, v kmetijstvu in obrti pa še posebej, moramo voditi takšno davčno politiko, ki bo pripomogla k večjim vlaganjem na teh področjih in odpravila že zelo boleče in vidne socialne razlike.

Tudi na področju družbenih služb nas v občini čakajo naloge, ki jih bomo morali v letu 1970 rešiti. Lahko bi rekli, da so na tem področju problemi veliko bolj pereči in terjajo rešitve. Predvsem gre za razlike, ki še obstajajo med osebnimi dohodki v gospodarstvu in osebnimi dohodki na področju družbenih služb. Zato bo treba postopno uresničevati že sprejete družbene dogovore glede financiranja teh področij v skladu s konkretno situacijo v občini in realnimi možnostmi.

S povečanjem sredstev za materialne izdatke v šolstvu in uvedbo amortizacije moramo izboljšati materialno osnovo šol ter tako ustvariti ugodnejše pogoje za šolanje naše mladine.

Se nadalje si moramo prizadevati za uresničitev sprejetih načel glede zbiranja sredstev za realizacijo programa investicij v šolstvu v naši občini ter hkrati tudi ustvariti pogoje za ustanovitev prepotrebne glasbene šole v Laškem.

Zdravstvo je v občini slabo razvito. S pomočjo vseh zainteresiranih činiteljev bomo nadaljevali z naporom, da se ta zelo pomembna družbena služba hitreje razvije. Konkretno bo treba ustvariti pogoje za namestitve tretjega zdravnika v Laškem in drugega v Radečah, ko bo zgrajena nova ambulanta.

Prav tako bo treba še povečati napore za razvoj te dejavnosti v drugih krajih naše občine.

Za potrebe zdravstvene preventive bomo morali tudi v našem proračunu razporediti več sredstev in tako prispevati, da bo ta služba bolj usposobljena in učinkovita.

V letu 1970 bi morali uresničiti gradnjo nove ambulante in nove lekarne v Radečah.

Socialne pomoči, ki jih daje naša občina, so zelo nizke in ne zadoščajo skromnim potrebam teh kategorij občanov. Zato moramo izkoristiti vse razpoložljive možnosti, da se socialne pomoči povečajo.

Sistematičen način zbiranja sredstev za potrebe otroškega varstva že kaže svoje pozitivne strani. Dosedaj zbrana sredstva in prispevki nekaterih delovnih organizacij bodo omogočila, da bomo že zgodaj spomladi lahko pričeli z gradnjo objekta za otroško varstvo v Radečah. Poleg tega pa bomo nadaljevali in uresničevali tudi ostali del že sprejetega programa razvoja te dejavnosti v naši občini.

Vzporedno z demokratizacijo našega družbenega življenja postaja naša uprava pomemben strokovni faktor v tem sistemu in čuvar zakonitosti. Zato bomo še nadaljevali z naporom, da dobi ta dejavnost mesto, ki ji pripada. Predvsem bo treba izboljšati njen strokovni nivo, modernizirati način poslovanja in tako doseči večjo ažurnost v delovanju.

Tako kot na drugih področjih, bo tudi na tem potrebno storiti več za izboljšanje splošnih življenjskih in delovnih pogojev delavcev naše uprave. Seveda veljajo te ugotovitve za to področje v širšem pomenu besede.

Pri graditvi komunalnega sistema bo vloga naših krajevniških skupnosti za neposredno zadovoljevanje potreb občanov, še nadalje nadvse pomembna. Še bolj kot doslej se bodo krajevne skupnosti morale angažirati za reševanje problemov, ki jih imamo na področju šolstva, zdravstva in socialnega varstva, preskrbe in drugih del, poleg del komunalnega pomena. Pri tem pa je potrebno k odločanju o posameznih važnejših zadevah, ki so pomembne za kraj in občino, pritegniti čimveč občanov.

Na kulturno prosvetnem področju imamo trenutno velike probleme. V zadnjem času ugotavljamo določeno stagnacijo kulturnega delovanja nekaterih društev in organizacij. Zato bo poleg osnovnega problema, tj. financiranja, treba storiti vse, kar je potrebno za poživitev te tako važne dejavnosti.

V letu 1970 bo občinska skupščina storila potrebne ukrepe za začetek gradnje nove knjižnice v Laškem.

Telesna kultura in šport sta prav tako važni in pomembni dejavnosti za rekreacijo delovnih ljudi in za vključevanje mladih. Zato bo treba nujno odpraviti razloge, ki onemogočajo, da bi se v nekaterih krajih naše občine te dejavnosti hitreje razvijale.

Za zaključek naj poudarim, da sem nakazal samo nekatere od važnejših

nalog in problemov, ki jih bomo morali v letu 1970 reševati, oziroma jim posvetiti vso pozornost. Prepričan sem, da bomo tem nalogam kos, če bomo še nadalje pri našem delu delni vsestranske podpore naših delovnih in družbeno političnih organizacij ter občanov.

ZAHVALA ZA NOVOLETNE ČESTITKE

Predsedstvo in predsednik občinske skupščine osebno je prejel od številnih delovnih in družbeno-političnih organizacij, društev, krajevniških skupnosti in posameznih občanov toliko novoletnih čestitk, da se ne more vsakemu posebej zahvaliti.

Predsednik občinske skupščine se zato ob tej priliki vsem iskreno zahvaljuje za dosedanje sodelovanje, predvsem pa se pristrčno zahvaljuje za poslana čestitke ob vstopu v novo leto z enako toplo željo, da bi bilo novo leto 1970 za vse mirno, srečno, zdravo in uspešno ter kronano z novimi delovnimi uspehi!

Iz Skupščinske pisarne občine Laško

Ko bomo s takšnim prepričanjem, vero in zaupanjem v naše delovne ljudi zakoračili v novo leto, želim vsem občanom naše družbeno politične skupnosti v letu 1970 veliko delovnih uspehov pri nadaljnjem uresničevanju ciljev naše družbene reforme, predvsem pa obilo sreče, zdravja in zadovoljstva.

VSEBINA

- NALOGE, KI NAS ČAKAJO
- STRELSKO TEKMOVANJE
- PROGRAM ZDRAVILSKO TURISTICNEGA CENTRA
- HIGIENSKE RAZMERE V SOLI RIMSKE TOPLICE
- AKCIJA ZA FINANCIRANJE GRADNJE
- RAZGIBANA KULTURNO-PROSVETNA DEJAVNOST
- NOVOLETNO DARILO
- LETOS 100 LET PGD LAŠKO
- POZIV ZA VLOŽITEV DAVČNIH NAPOVEDI
- PRIMOŽ TRUBAR V LAŠKEM (8)
- ELEKTRO CELJE POJASNJUJE
- IZVENŠOLSKA DEJAVNOST PIONIRJEV
- RAZNE OBJAVE
- POSEBNA PRILOGA: URADNI VESTNIK OBČINE LAŠKO ST. 8/1969

STRELSKO TEKMOVANJE

V počastitev 50. obletnice ZKJ in SKOJ je bilo pod pokroviteljstvom Občinskega komiteja ZKS Laško 23. novembra 1969 strelsko tekmovanje z zračno puško vseh strelskih druščin v občini Laško. Na tem tekmovanju je sodelovalo 8 članskih, 1 ženska, 1 mladinska in 4 pionirske ekipe.

Članska ekipa iz Rečice je zasedla 1. mesto, kakor tudi pionirska ekipa iz Zidanega mosta. Obe ekipi sta prejeli pokal v trajno last. Pri članih je zasedla 2. mesto ekipa iz Jurkloštra, 3. mesto pa ekipa iz Radeč — Papirnica.

Pionirji iz Laškega so zasedli 2. mesto, iz Brez 3. in iz Vrha nad Laškim 4. mesto.

Posamezni rezultati:

Člani:

1. KRAJNC Peter iz Sedraža,
2. PFEIFER Franc iz Rečice,
3. GRICAR Bojan iz Zidanega mosta;

Članice:

1. KNEZ Vera,

2. KOZAR Jožica,
3. NOVAK Jožica,
4. KRAMŽAR Pavla, vse iz Radeč;

Mladinci:

1. ZELIČ Ciril,
2. JELEN Robi,
3. KOLSEK Vilko,
4. PIVEC Milan, vsi iz Laškega;

Pionirji:

1. ZIMSEK Karli iz Zidanega mosta,
2. SKOK Mirko iz Laškega,
3. PFEIFER Peter iz Vrha nad Laškim,
4. PRIVSEK Peter iz Brez.

Vsaka nastopajoča ekipa je prejela še pisмено priznanje za sodelovanje, 5 najboljših članov, 1 članica, 1 mladinec in 4 pionirji so prejeli praktična darila.

JOZE OMAHNA

PROGRAM ZDRAVILIŠKO TURISTIČNEGA CENTRA V LAŠKEM

Razprave, zlasti pa želje o izgradnji bazena v Laškem so stare verjetno toliko kot samo Zdravilišče Laško. Prvih pobudnikov teh želja danes verjetno ni možno več srečati, za neslajvo pa je, da so prisotne mlajše generacije, ki so zaradi onesnaženja Savinje — zlasti po II. svetovni vojni še bolj prizadete kot naši predniki. V preteklosti je bilo že več poizkusov, kako realizirati te želje oziroma potrebe, vendar žal uspeha še vedno ni.

Resnici na ljubo pa je vendarle treba omeniti, da je bilo v preteklosti vse pre malo sistematičnega, vztrajnega in načrtnega dela ter da ni bilo dovolj iniciativ od tam, kjer smo jih najbolj pričakovali. Kritična ocena iz predhodnega odstavka naj ne bo razlog za zameri, ampak vzpodbuda za vključitev v nadaljnja prizadevanja, da speljemo dar prirode, to je termalno vodo na svoj »molin« in s tem preprečimo njen odtok mimo korita v razvrednotenje njenih izrednih lastnosti.

V tolažbo moram poudariti, da je bil pred dvema mesecema izdelan »Program zdraviliško turističnega centra« v Laškem, ki s svojimi analizami in predlogi odstranjuje vrzel, ki je do sedaj predstavljala eno od pglavitnih ovir za resnejši

pristop k realizaciji kakršnegakoli objekta za turizem.

Potreba po načrtnem razvoju turizma v Laškem narekuje predvsem smotrna izkoriščenost prostora — zemljišča in funkcionalna in racionalna povezanost z obstoječimi turističnimi zmogljivostmi. V ozki dolini, kot je ta ob spodnjem toku Savinje, je zelo težko dobiti dovolj prostora za regionalne objekte, kot so: železnica, cesta, Savinja, daljno-

voja mesta. Menim, da je predlog, ki ga daje program, o katerem govorimo, dovolj široka pot za realizacijo širšega koncepta razvoja turizma v Laškem, ter da nam v tako zasnovanem razvojnem programu ne bo težko brez bojazni za perspektivo odrediti lokacije za posamezne objekte.

IN KATERE SO BISTVENE ZNAČILNOSTI PROGRAMA?

Iz uvodnih misli je razvidno, da je koncept širok. Ta širina se odraža predvsem v naslednjih elementih:

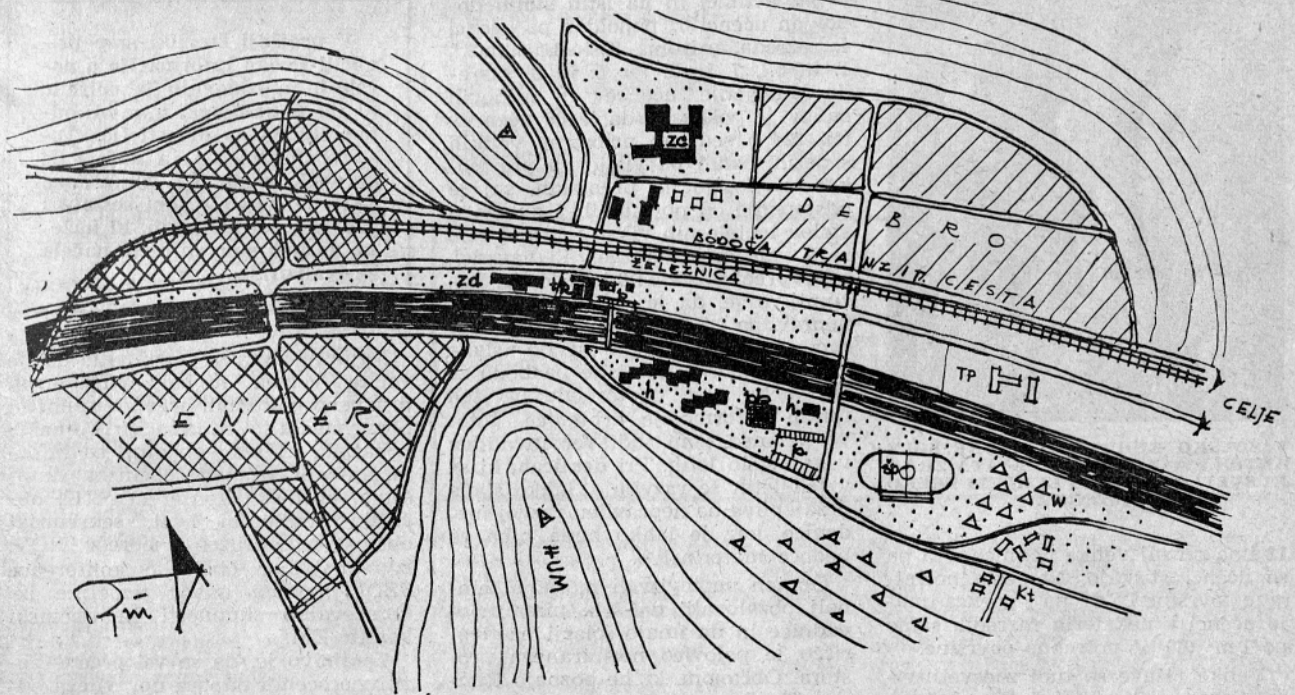
JOŽE ERJAVEC, dipl. ing. arh.

vodi itd. Posebno težko pa je zagotoviti dovolj prostora za funkcionalno in organsko povezanost za posamezne dejavnosti in objekte, ne da bi le ti ne bili v medsebojni odvisnosti. Regionalni objekti nam delijo ozek prostor ob Savinji na več pasov, ki so vsak zase sposobni prevzeti določene urbanistične funkcije, vendar pa s tem še ne moremo reševati kompleksnega urbanističnega, gospodarskega, kulturnega in turističnega razvoja Laškega.

Poglavitna skrb programa je posvečena zato funkcionalni povezavi vseh tistih zemljiških kompleksov, ki so sposobni prevzeti določene funkcije sedanjega in bodočega raz-

voja programa. Prva ugotovitev je gotovo v tem, da predstavlja zdravilišče ključni objekt turizma v Laškem. Obstoječi objekti, ki nudijo zdraviliške in terapevtske usluge, zlasti pa termalni vrelci izrednih lastnosti so razmišljanja vredne dominante. Iz tega sledi naslednja ugotovitev, da naj bi tudi v bodoče ostalo zdravilišče osrednja institucija zdraviliškega in rekreacijsko-komercialnega turizma. Da bi to funkcijo zdravilišče obdržalo, je zato nujno, da se izvr-

(Nadaljevanje na 9. strani)

LEGENDA:

ZC — novi zdraviliški center
 zd — zdravilišče — matični objekt
 h — termalno letno-zimsko kopališče
 h in ho — hotel
 pk — letno kopališče

šp — športni park
 p — parkirišče
 w — weekendi
 kt — Jagoče — kmečki turizem
 TP — trafopostaja

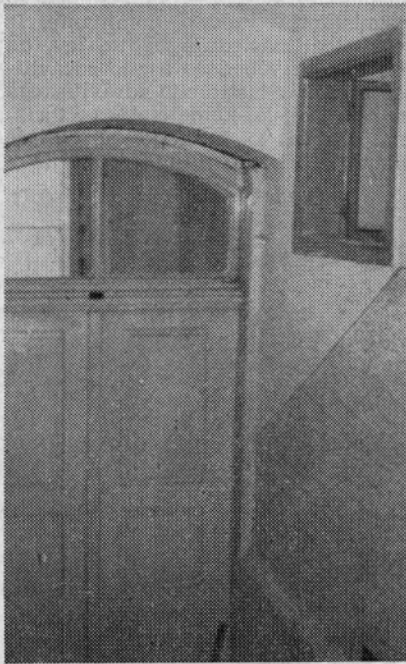

ZASKRBLJUJOČE HIGIENSKE RAZMERE

V minulih nekaj letih nismo sistematsko pregledali vseh učencev osnovne šole v Rimskih Toplicah, ker je enkrat primanjkovalo časa, drugič pa denarja. Vendar smo zlasti po izvedbi šolske reforme opazili znatno in zaskrbljujoče poslabšanje higienskega stanja v tej šoli. Zaradi prihoda učencev iz podružničnih šol v višje razrede v Rimske Toplice so se razmere v šoli, ki je stara že 80 let in je v minulih vojni bila požgana, močno poslabšale. Zato smo pregledali šolo in — čeprav še vse preiskave niso končane — objavljamo nekaj rezultatov.

PROSTORA IN SVETLOBE PREMALO

V šoli, ki je bila zgrajena kot tri-razrednica, je zdaj 6 učilnic. Dopoldan je v njih 6 razredov s 155 učenci, popoldan pa tudi 6 razredov s 143 učenci. Samo 7 razredov (60 %) od

V ŠOLSKO KUHINJO OSNOVNE SOLE ANTONA AŠKERCA PRIHAJATA ZRAK IN SVETLOBA EDINO IZ KLETI PREKO HODNIKA

12 ima dovolj velike učilnice, v 5 pa se učenci stiskajo. Namesto normirane površine 1,7 m² na 1 učenca imajo učenci v nekaterih razredih samo po 1 m² (60 %) potrebne površine.

Velike težave so tudi z osvetlitvijo. Samo v 1 učilnici je razmerje površine oken: površina tal 1:5, kar komaj zadošča higienskimi normam (1:3 — 1:5). V ostalih učilnicah je stanje slabše, saj pade v eni celo na 1:9! Če upoštevamo to majhno oken-

sko površino, ki je najslabša prav v učilnici, kjer imajo učenci le po 1 m² prostora, si lahko približno predstavljamo, kakšno ozračje je v njej, zlasti pozimi! Vid trpi zaradi slabe svetlobe, nos zaradi smrada, koncentracija pa zaradi slabega zraka, v katerem je premalo kisika in preveč vlage in CO₂. Kaj lahko pričakujemo od pouka v taki učilnici?

DR. PEČAR SAMO

Tla v učilnicah so iz mehkega lesa in jih je težko čistiti. Otroci se sicer v šoli preobuvajo, toda za čevlje, pa tudi za plašče ni nikjer prostora in so »zloženi« kar v kakem kotu že tako pretesne in zatohle učilnice.

Razen v straniščih je v vsakem nadstropju le še 1 umivalnik na hodniku, razredi pa so brez vode. Kako rešijo otroci vprašanje umivanja rok pred malico, je jasno. Razumljivo pa je, da higienske navade, ki si jih pridobijo v šoli, prenesejo tudi domov.

SE ZAVEDAMO POSLEDIC NEPRIMERNIH STOLOV?

Zaradi pomanjkanja učilnic je pouk dopoldan in popoldan. Ker pouka ni mogoče drugače organizirati, sedijo v isti učilnici in na istih stolih dopoldan učenci 5., popoldan pa učenci 4. razreda, oziroma 8. in 3., 8. in 2., 1. in 5., 7. in 7. ter 6. in 6. razreda. Merjenje učencev in njihovih stolov je pokazalo, da le 66 učencev (tj. 22 %) sedi na primerno velikih sedežih, ostali pa visijo na previsokih oz. čepijo na prenizkih, saj je odstopanje od normalnih 5 kategorij stolov in telesnih višin ponekod celo za 4 kategorije navzgor ali navzdol, v povprečju pa za 1,8 kategorije. Razumljivo je, da je drža takih otrok nepravilna. To registriramo danes samo z nedolžno ugotovitvijo »slaba drža«. Naborne komisije pa bodo že čez nekaj let ugotovljale pri teh fantih deformacije hrbtenice, gotovo pa med temi tudi več invalidov v kasnejših letih. Pri deklicah, ki se v teh letih še razvijajo, lahko slaba drža vpliva na nepravilen razvoj medenice, kar je lahko huda hiba za bodoče materinstvo.

Ob teh ugotovitvah moramo tembolj obžalovati, da šola nima telovadnice in da imajo šolarji na dvorišču le polovico normiranega prostora. Občanom, ki ne poznajo Rimskih Toplic, naj povem še to, da stoji šola tik ob glavni cesti Celje—Zidani most: najbližji vogal stavbe je le 2 m od cestišča (norma 50 m).

»Šolska kuhinja«, v kateri pripravljajo dnevno 193 malic, je velika ce-

lih 6 (šest) m². Edino kuhinjsko okno je veliko 90 × 70 cm in gleda na temno kletno stopnišče! Voda v njej sicer teče iz pipe, ne more pa odtekati, ker so dotrajane odtočne cevi v dotrajani stavbi zamašene.

Zdravstveni delavci se samo čudimo, da ni med učenci težjih nalezljivih bolezni in s strahom čakamo, kdaj bo izbruhnila kaka epidemija nalezljive zlatenice, tifusa ali česa podobnega.

Zanimalo nas je tudi, kako vpliva na otroke daljša pot v šolo, saj morajo učenci višjih razredov prihajati tudi po 10 in več km daleč, kar je zanje precejšen napor in izguba časa, čeprav jim šola pot lajša z organiziranim prevozom. Ker bo to gotovo zanimalo tudi starše (pa tudi družbo, ki daje za prevoze že skoraj 20 milijonov S din letno), objavljamo tudi te ugotovitve.

ODDALJENOST, MALICE IN UČNI USPEHI

Pričakovali smo, da so otroci, ki imajo daleč do šole, slabše hranjeni in v šoli slabše uspevajo kot oni od blizu. Številke pa kažejo:

KAKO SE ODVIJA

V prejšnji številki smo priobčili široko informacijo o načelnih in osnovnih izhodiščih, ki jih je predlagal upravni odbor sklada za investicije v osnovnem šolstvu in katere je sprejela občinska skupščina. Zato se bomo v tem sestavku zadržali pri podatkih, ki kažejo, do kod smo sprejeta načela že realizirali.

Najprej moramo ugotoviti, da je velika večina najbolj odgovornih družbeno političnih organov v občini obravnavala to informacijo. Po naših podatkih, ki niso popolni, so informacijo obravnavali: občinska skupščina, občinska konferenca ZK, občinski sindikalni svet, sekretariat občinskega združenja borcev NOV, izvršni odbor občinske konference SZDL, izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti in občinski komite ZM.

Zanimivo je, da so vsi organi pozitivno ocenili napore upravnega odbora sklada za investicije v osnov-

V SEDANJI OSNOVNI ŠOLI RIMSKE TOPLICE

Otroke (samo višjih razredov) smo razdelili na bližnje (za pot v šolo porabijo do 90 minut) in daljnje (ki porabijo za pot v šolo in nazaj več kot 90 minut dnevno). Rezultat kaže naslednja tabela:

	suhi	normal.	skupaj
bližnji	19 %	27 %	46 %
daljnji	20 %	34 %	54 %
skupaj	39 %	61 %	100 %

Ze tabela sama pove, da oddaljenost ne vpliva negativno na prehranjenost, kot smo pričakovali. Tudi izračun pove, da ni povezanosti med oddaljenostjo od šole in prehranjenostjo (Julov koeficient asociacije $Q = 0,07$).

Ta rezultat je vkljub našemu nasprotnemu pričakovanju lažje razumljiv, če pogledamo, koliko otrok jemlje šolsko malico:

	jemlje	ne jemlje	skupaj
bližnji	56 %	44 %	100 %
daljnji	68 %	32 %	100 %

Vidimo, da je v skupini bližnjih razlika med otroki, ki jemljejo šol-

sko malico in onimi, ki je ne jemljejo 12 %, v skupini oddaljenih otrok pa kar 34 % v korist malice. Gotovo je tudi to dejstvo vzrok, da otroci, ki imajo daleč v šolo, vendarle zaradi tega telesno niso slabše hranjeni. Ta ugotovitev nam narekuje tudi povečano skrb za dobre šolske malice. Toda kako naj jih na naši šoli pripravljamo na 6 m² veliki kuhinji?

Zanimiv rezultat je dala tudi primerjava šolskega uspeha in oddaljenosti od šole:

Poprečno porabijo nezadostni učenci 125 minut dnevno za pot, zadostni 115 minut, dobri 106 minut, pravedni 99 minut, odlični 67 minut skupno povprečje 103 minute na 1 učenca. Res se z oddaljenostjo od šole skoraj premosorazmerno slabša učni uspeh. Vendar pa tega ne smemo pripisovati le izgubi časa in naporu, ki ga učenec porabi za pot v šolo. Bližnji otroci so namreč ves čas hodili v šolo v Rimske Toplice, oddaljenejši pa so prve 4 razrede obiskovali v področnih in oddaljenih šolah, kjer so bili deležni mnogo slabšega pouka kot oni v centralni šoli

v Rimskih Toplicah. Čimbolj je namreč šola odmaknjena, tem manj je na njej otrok, pa tudi učiteljev. Pouk se vrši v oddelkih. Ponekod je moral en sam učitelj poučevati dopoldan 2 in popoldan še 2 razreda. Ker so tudi učni pripomočki slabši in jih je manj, prihajajo otroci v višje razrede v Rimske Toplice z mnogo slabšo podlago, kot pa jo imajo otroci, ki so tudi prva 4 leta obiskovali to šolo.

EDINA REŠITEV: GRADNJA NOVE ŠOLE

DA JE TEMU TAKO, DOKAZUJEJO TUDI TESTIRANJA OTROK OB VSTOPU V 5. RAZRED. ŠOLARJI MATIČNE ŠOLE DOSEŽEJO POVPREČNO PO 75, ONI IZ PODRUŽNIČNIH ŠOL PA LE 50, 40 IN CELO SAMO 20 % MOŽNE OCENE.

TA UGOTOVITEV NAM NALAGA DOLŽNOST, DA USTVARIMO POGOJE, DA ČIMVEČ OTROK OBISKUJE ŠOLO, V KATERI IMA VSE MOŽNOSTI ZA POPOLN RAZVOJ SVOJIH UMSKIH ZMOGLJIVOSTI. TO PA BO MOGOČE SAMO, CE BOMO ŠE IZBOLJŠALI PREVOZE ŠOLARJEV IN ZAJELI SE VEČ RAZREDOV V MATIČNO ŠOLO. SEVEDA PA MORAMO V TEJ ŠOLI USTVARITI POGOJE ZA SPREJEM DODATNIH ŠOLARJEV, SAJ SE ŽE SEDANJI V NJEJ DUŠIJO.

ZDRAVSTVENI DELAVCI V RIMSKIH TOPLICAH, KI SMO SE NEKOLIKO POGLOBILI V SVOJE DOMAČE ŠOLSKE RAZMERE IN TUDI S SVOJIMI PROSVETNIMI

AKCIJA ZA SOFINANCIRANJE GRADNJE

nem šolstvu. in sprejeli zaključke, ki jamčijo, da se bo začeta akcija tudi uspešno zaključila.

Med drugim naj povemo, da je skupščina občine sprejela priporočilo sklada, da se za potrebe financiranja gradnje šole v Rimskih Toplicah razporedi v občinskih proračunih skozi tri leta (1970-1972), letno najmanj 350.000,00 dinarjev in obvezo, da bo prevzela plačilo anuitet za najetje kredita za gradnjo te šole.

Upravni odbor sklada za investicije v osnovnem šolstvu je že v oktobru dostavil vsem prizadetim delovnim organizacijam obsežno informacijo o tem problemu. Prav tako tudi vloge in ustrezne pogodbe o sofinanciranju. Skupaj je bilo odposlanih 54 vlog. Do 15. decembra 1969 je upravni odbor sklada prejel podpisane pogodbe o sofinanciranju gradnje šole v Rimskih Toplicah od naslednjih organizacij:

	Letni znesek dinarjev
1. Rudnik Laško	95.000,00
2. TLG Rimske Toplice	20.000,00
3. Papirnica Radeče	130.000,00
4. Kolodvorska restavracija Zidani most	3.900,00

5. Gostinsko podjetje »Savinja« Laško	5.000,00
6. Splošno trgovsko podjetje Radeče	7.000,00
7. Konfekcija »Kora« Radeče	15.000,00
8. Pekarna Laško	3.500,00
9. Splošne obrtne delavnice Laško	5.000,00
10. Obrtno podjetje »Obnova« Radeče	8.000,00
11. Komunalno podjetje Laško	15.000,00
12. Dimnikarstvo Radeče	950,00

Ima kdo sliko Vindiša in njegove godbe?

Godba na pihala Laško prosi občane, ki imajo kakšno sliko VINDIŠA in njegove godbe, katera je svoječasnno delovala v Laškem, da jo posodijo za ilustracijo kronike laške godbe.

Slike naj oddajo v čevljarški delavnici Jakoba Ojsterška v Laškem.

Za ljubeznivo pomoč in sodelovanje najlepša hvala!

Upravni odbor godbe

13. Stanovanjsko podjetje Laško	3.000,00
14. Mizarsko galant, podjetje »Bor« Laško	14.000,00
15. Upravni organi občine Laško	6.000,00
16. Občinska konferenca ZK Laško	500,00
17. Občinski sindikalni svet Laško	500,00
18. Občinska konferenca SZDL Laško	500,00
19. Delavska univerza Laško	300,00
20. Temeljna izobraževalna skupnost Laško	250,00
21. Turistično društvo Laško	150,00

(Nadaljevanje na 9. strani)

SOSEDI RAZPRAVLJALI O VSEH MOGOČIH IZBOLJŠAVAH, NE VIDIMO DRUGEGA IZHODA KOT ČIMPREJŠNJO GRADNJO NOVE ŠOLE. ČE BI TA STALA ŽE DANES, BI BILO ŽE POZNO, ČEZ NEKAJ LET PA BO ŽE LAHKO PREPOZNO!

(Vse zgoraj omenjene norme so vzete iz Normativov za graditev in opremo osnovnih šol v SR Sloveniji, Ur. list SRS št. 21/68).

100-LET OBSTOJA PROSTOVOLJNEGA

Skupščina občine Laško je na svoji 5. redni seji 24. 10. 1969 med drugim imenovala posebno komisijo, ki bo pripravila program praznovanja 100-letnice obstoja in delovanja Prostovoljnega gasilskega društva Laško. Prav tako je občinska skupščina na isti seji sprejela pokroviteljstvo nad prireditvami, ki bodo v času od 2. do 5. julija 1970 v počastitev tega visokega jubileja in občinskega praznika.

Okvirni program, ki ga je komisija že izdelala, predvideva slavnostno sejo PGD, slavnostno akademijo, kulturni program in športna tekmovanja, razstave, gasilska tekmovanja in nastop enot teritorialne obrambe in prireditve za zabavo in razvedrilo obiskovalcev našega mesta in sodelujočih v prireditvah.

Pot, ki jo je prehodilo naše gasilsko društvo, je bila dolga, polna težav in zaprek, vendar častna in ponosna, saj je njen smoter ves čas bil usmerjen v čuvanje imetja in bogastva družbe in občanov.

Veliki požar, ki je v začetku leta 1869 skoraj do temeljev upepelil in uničil Laški trg, je povzročil, da je zavednejša skupina občanov pričela razmišljati o ustanovitvi ustrezne službe oziroma organizacije za borbo proti požaru — požarne brambe.

Iz ustreznih dokumentov je razvidno, da so se prvič sestali konec marca leta 1869 in društvo ustanovili. Hkrati so sklenili, da začnejo z akcijo za zbiranje sredstev za nabavo prepotrebne opreme in orodja za delovanje požarne brambe.

Društvo je tedaj štelo okoli 14 članov. Uradno se je registriralo pri pristojnem vladnem organu leta 1870. Od ustanovitve dalje je društvo neprestano delovalo in izpolnjevalo svoje poslanstvo. Posebno skrb pa je posvečalo nabavi opreme in vključevanju novih članov.

Tako je bil že leta 1876. pri Kamenitu postavljen prvi gasilski stolp za sušenje gasilskih cevi, 17 let kasneje, tj. leta 1893 pa je društvu uspelo nabaviti prvi dvokolni voz za prevoz gasilskih cevi.

Leta 1905 si je društvo že nabavilo prvo raztezalno polmehanično letev znamke »Magirus«.

Od ustanovitve pa vse tja do leta 1919 je bilo društvo pod močnim vplivom tedanjega avstroogrskega režima. Iz arhivskih dokumentov je razvidno, da je društvo dobilo svoje slovensko ime »Prostovoljno gasil-

sko društvo Laško« šele leta 1920 in da je bil njen tedanji predsednik Jože OSOLIN, trgovec iz Laškega. Temu je sledil konec leta 1920 Blaž ZUPAN. V bivši Jugoslaviji je najdlje vodil društvo kot njegov predsednik Adolf MAJČEN vse od leta 1921 pa do leta 1931. Za njim je opravljal to funkcijo do leta 1937 dr.

Na podlagi 33. člena statuta upravni odbor sklada za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV občine Laško po sklepu seje z dne 2/12-1969 objavlja drugi

R A Z P I S

za dodelitev posojila udeležencem NOB za dograditev ali adaptacijo hiš in stanovanj v znesku 200.000 din

Razpisni pogoji:

1. Na razpis za dodelitev posojila za reševanje stanovanjskih vprašanj lahko vložijo prošnje:
  - a) udeleženci narodno osvobodilne vojne, katerim se čas udeležbe v NOV šteje dvojno;
  - b) vdove padlih ali po vojni umrlih udeležencev NOV;
  - c) za pridobitno delo nesposobni otroci padlih ali po vojni umrlih udeležencev NOV.
2. Interesenti vložijo pismene prošnje na naslov: Skupščina občine Laško — UO sklada za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV.
3. K prošnji za dodelitev posojila je priložiti izpolnjen in podpisan vprašalnik, katerega interesenti lahko dobijo na sedežih krajevnih uradov, na sedežu občinske uprave soba št. 21—22 in pri predsednikih ali tajnikih ZB NOV. Poleg navedenega vprašalnika je k prošnji priložiti točen opis, kaj namerava prosilec s posojilom dograditi ali adaptirati.
4. Razpis traja od 15. 1. 1970 do 15. 2. 1970.

UPRAVNI ODBOR SKLADA
za reševanje stanovanjskih
vprašanj udeležencev NOV

PAVLA ROVAN-JANA

NOVOLETNO DARILO

»Končano!« je dejal trpko zdravnik in roka mu je omahnila ob telesu. S stisnjenima ustnicama se je obrnil od operacijske mize k uničevalniku, srepro pogledal v luč, ki je razsvetljevala blede strpinčeni obraz mlade žene in si slačil gumijaste rokavice, oškropljene s krvjo. Vrgel jih je na podstavek, se obrnil k medicinski sestri, ki mu je hitro in neslišno prožila pomoč in sklonjen, univajoč svoje roke, nadaljeval:

»Kako naj mu povem? Vem, da nestrpno čaka v čakalnici. Kako naj povem njej, ki je trpela in trdnost upala, da ji rešim to, kar je ljubeče pričakovala — otroka?»

Hlastno je spil kozarec vode in se bolestno nasmehnil.

Misli so mu pohitele v čas, ko je prvič prišla v ordinacijo in svojo slutnjo povedala tiho, sramežljivo. V tisti sramežljivosti je bilo toliko

sreče, da ji je oči zameglila sanjavnost. »Tako sem srečna,« je ihtela in stikala v torbici za robčkom. Nato je ljubko in zmedeno med pripovedovanjem venomer odpirala in zapirala torbico ter zrla preko stola v instrumentarij.

Preiskava je potrdila njegovo slutnjo. Otroka, ljubkega lastnega otroka ne more, ne sme imeti... V nevarnosti je njeno življenje.

Vse njegovo prepričevanje je bilo takrat zaman. Hotela je imeti otroka. Zaman bo vse njeno trpljenje, to je vedel že takrat. Cudovita žena!

Sedel je in zamahnil z roko. S komolcem se je naslonil na mizo in odsotno premišljeval...

»Kaj sreča? Sreča v tem težkem primeru? Sreča zanjo bi bil otrok. Sreča pa je v tem, da je ostala živa. Da, v njeno srečo je kanila grenka kaplja...«

Sunkovito je vstal in dejal sestri Staši:

»Otrok ne bo več imela. Ali bi ji vi sestra pred odhodom to nekako bolj jasno povedali. Vendar bodite previdni, zelo jo bo prizadelo. Želela si je celo tri otroke.«

Sestra in zdravnik sta se bolestno nasmehnila drug drugemu. Na stečaj so se odprla velika vrata operacijske sobe. Preden sta jo bolničarja odpeljala, sta se zdravnik in sestra zazrla v njeno lice, ki se je polagoma začelo oživljati, lesketajoči se svetli lasje so ji padali na čelo in komaj opazno je premikala ustnice.

»Hitro, hitro,« je dejal zdravnik. Vedno se je bal tistih vprašujočih, široko razprtih oči žend, ki je usoda iz njih trgala bitje, da jih potem kruto osamljena pusti polne materinske ljubezni, ki se razraščata v nepopisno bolečino. Takih oči se je

GASILSKEGA DRUŠTVA LAŠKO

Franjo ROŠ, pozneje tovarnar Franjo GERKMAN.

Za delovanje društva v predaprilski Jugoslaviji je značilno, da se je vzdrževalo s svojo lastno dejavnostjo, oziroma z organizacijo raznih kulturnih in drugih zabavnih prireditvev ter s prostovoljnimi prispevki občanov. Takšna dejavnost je omogočila, da si je društvo iz leta v leto, postopoma povečevalo svojo imovino in jo tehnično izpopoljevalo. Že leta 1925 je društvo uspelo nabaviti prvo motorno brizgalko, dve leti kasneje pa prvi avtomobil znamke »GRAF«, ki ga je članstvo samo namensko preuredilo.

V teh letih je društvo domovalo v tedanji občinski ubožni hiši — sedanja preurejena hiša, v kateri je otroški vrtec. Ker prostori niso ustrezali potrebam društva, so se odločili za nakup hiše na parceli, kjer je še sedaj gasilski dom.

Vojna vihra, ki je sledila okupaciji naše dežele, tudi gasilskemu društvu ni prizanesla. Njihov gasilski dom je bil skoraj popolnoma porušen, delovanje društva pa onemogočeno. Velika večina članstva je prenehala delovati, ker niso hoteli služiti okupatorju in ker je v njihovih srcih in zavesti prevladovalo nacionalno čustvo. Nekateri od njih so se že prve dni okupacije povezali z Osvobodilno fronto in pričeli organizirati odpor proti okupatorju.

Teror, ki ga je izvajal okupator in njihovi pomagači tudi gasilskim

vrstam ni prizanesel. Začele so se aretacije in izselitve.

Na pročelju sedanjega gasilskega doma je vzdana spominska plošča, ki nas spominja na tiste tovariše, ki so darovali svoja življenja za našo nacionalno svobodo. Imena Franjo PERNEL, Franc VAUPOČIČ, in Maks ZAVSEK, ki so vklesana na spominski plošči, nas spominjajo na te težke čase in povedo, da so med člani gasilskega društva Laško bili ljudje, ki so ljubili svobodo in svojo domovino.

Po osvoboditvi je delo prostovoljnega gasilskega društva dobilo širši razmah. Že leta 1948 je članstvu uspelo na ruševinah starega, postaviti povsem nov gasilski dom, na katerega so vsi starejši člani posebno ponosni, saj so ga zgradili pretežno z lastnim prostovoljnim delom. Prva leta je društvo posvečalo kar največ skrbi obnovi in modernizaciji potrebne opreme, vključevanju in usposabljanju novega članstva, posebno mlajših.

Vse do leta 1965 so bili predsedniki društva: Franjo GERKMAN, Jože IGRICNIK, Vera ŠUHEL, Dominik GODLER, Mirko KOPAČ, Ivan SUŠA, Avgust GRADIŠNIK, Franc PUH, Franc JUTRIŠA, in Alojz OBERŽAN.

Od leta 1965 dalje pa opravlja to funkcijo tov. Rudi CESTNIK. Dolga leta so opravljali funkcijo poveljnika društva Roman MLAKAR, Franc PUH in Alojz VALE. Odkrito mora-

mo priznati, da imajo vsi zgoraj naštetih velike zasluge za uspehe, ki jih je društvo doseglo v povojnem obdobju.

S pomočjo družbe se je društvo usposobilo in opremilo, tako da je dejansko sposobno nastopiti v vsakem času in povsod, kjer je to potrebno. Z ustanovitvijo občinske gasilske zveze je društvo dobilo položaj matičnega društva, torej pogoje za še večji razmah, ki se kaže v skrbi za njegovo strokovno in tehnično opremljenost od strani gasilske zveze in občinske skupščine.

Leta 1959 je bil nabavljen sedanji orodni avtomobil znamke TAM, leta 1965 manjši terenski avto, leta 1968 pa zgrajen nov gasilski stolp.

Za zaključek naj poudarimo, da smo dolžni globoko zahvaliti za vse, kar je Prostovoljno gasilsko društvo Laško storilo v času svojega obstoja. Zahvaljujemo se za nesebično in požrtvovalno delo celotnega članstva z željo, da bi tudi v prihodnje budno čuvali premoženje naše družbene skupnosti in naših občanov ter tako še nadalje prispevali pomemben delež k napredku naše celotne skupnosti.

Prepričani smo, da bodo vsi prebivalci našega mesta po svojih močeh prispevali k temu, da bo visoki jubilej Prostovoljnega gasilskega društva Laško — 100-letnica obstoja in delovanja, dobil pomen in obeležje, ki mu pripada.

M. P.

primarij vedno izognil. Tem išočim očem je odgovarjala sestra Staša.

Čez štirinajst dni se je mlada žena vrnila domov. Nemo je zrla Milena v prazno košarico, ki je samevala v kotu spalnice. Bridko se je ob njej razjokala.

Iz sosedne sobe se je s trudnim korakom približeval Dušan. Obstal je sredi sobe in niti besede ni spravil iz sebe. Neodločno se je obrnil in počasi odšel.

Tudi naslednje dni, mesece in leta je bila sama s svojo bolečino. Dušan je zahajal vedno bolj pogostoma v družbo svojih nekdanjih prijateljev. Večkrat je prišel domov šele proti jutru in Milena je razočarana spoznala, da je ves dom zastrt z nečim neznanim, česar prej ni poznala in se ji je zdelo, da je vse brezupno. Kako se bo končalo? Ali ni to senca, ki ju obkroža, kakor plaz, ki bo zdvijal čez njuno

življenje in pometel, kakor pometejo jesenski vetrovi z vrtov suho listje. Misel v njeni boleči notranjosti je trdila, da sreča dveh ljudi ni odvisna samo od rojstva otrok.

Predobro je razumela Dušana... Za novoletno jelko je lani nakupil košek daril in jih ponesel sosedovim otrokom. Ves razigran in vesel se je vrnil. Potem se je vsedel v naslonjač in s knjigo v roki vzdihnil. Ni čital, saj ni obračal listov. Tega se je tako živo spominjala. Ali se bo to ponovilo tudi letos?

Trudna in izmučena od duševnega nezadovoljstva je odšla v mesto. Mimo razkošnih izložb, polnih igrač in sladkih dobrot je taval brez cilja in pospešila korake, kakor da bi čutila zahrbtom grozečo nevarnost. In nekaj težkega je leglo v njeno srce, ga stiskalo in utrujalo. Okoli nje je živahno utripalo vriskajoče življenje. Otroci vseh starosti so se gnetli in prerivali med stojnicami in pred izložbami. Prebrisan razkodranček je dregnul v pajace, da so se zagugali na vrvi. Plavi očesci sta se mu zasvetlili in odprl je usta v pričako-

vanju. Pajac pa se ni odtrgal, razočaran je malč porednež odhitel proti drugi stojnici.

Mileno je vlekle dalje, nekaj ji ni pustilo, da bi se ustavila. Pustila je za seboj živ-žav novoletnega sejma in gnana od neodoljive sile je hitela proti veliki stavbi. Iskala je oporo ob ograji, naposled se je povzpela po kamnitih stopnicah. Približevala se je cilju. Vedno trdnější je postajal njen sklep, vedno jasnejši obris otroka v njenih očeh. Videla ga je v mislih, dvigal je ročici in klical »mamica«. To je bila njena želja, ki ji jo usoda do danes ni naklonila. Vse drugo je bilo brezpomembno in v tem trenutku tudi ni hotela misliti na nič drugega.

»Pridite,« ji je večkrat v razgovoru dejala medicinska sestra iz Dečjega doma, ki jo je poznala iz težkih dni v bolnici.

»Imamo Alenčico, ki nima ne očeta, ne matere.«

Bila je to deklica dveh let. Prestavljala je svoje drobne nožice in se tako ljubko smehljala. Veter ji je na vrtu česal svetle laske, da so

RAZGIBANA KULTURNOPROSVETNA DEJAVNOST

Do nedavnega je na območju občine obstajalo 12 prosvetnih društev, v zadnjem času pa je število aktivnih društev padlo na 8, ker so društva na Reki, Vrhu, Rečici in Brezi prenehala z vso dejavnostjo. V Brezi se sedaj poraja kulturna dejavnost v novoustanovljeni prosvetni sekciji tamkajšnje strelske družine.

Ce smo nekoč ocenjevali kulturno dejavnost prosvetnega duštva skozi prizmo in delo dramskega odseka, to sedaj ne velja več za vsa prosvetna društva, ker so dramske sekcije aktivne le še v oddaljenejših krajih, v močnejših kulturnih središčih pa je osredotočena kulturna dejavnost predvsem v pevskih zborih in godbah na pihala. Tako obstajajo sedaj zelo aktivni in kvalitetni pevski zbori: dva v Laškem, v Radečah in Jagnjenici, godba na pihala pa v Laškem, Zidanem mostu in v Radečah. Pevski zbori in godbe na pihala so pod vodstvi strokovno usposobljenih pevovodij oz. kapelnikov, kar daje garancijo za njihov nadaljnji razvoj.

V letu 1969 sodi med najuspešnejše moške pevске zборе pevski zbor upokojencev iz Laškega. Ta je poleg številnih nastopov na proslavah in pogrebih organiziral še javno radijsko oddajo »Iz naših krajev« in medobčinsko revijo upokojenskih pevskih zborov, na kateri so sodelovali poleg laškega pevškega zbora še pevski zbori iz Zagorja, Trbovelj in Hrastnika. Upokojenski pevski zbor iz Laškega je sodeloval še na podobnih revijah v Zagorju, Trbovljah

in Hrastniku. Pripravil je tudi samostojen koncert v Jurkloštru, na katerem je sodelovala tudi godba na pihala iz Laškega.

Pevska zbora iz Laškega sta sodelovala tudi na medobčinski reviji v Konjicah, kjer sta se uvrstila med najboljše pevске zборе.

Moški pevski zbor Laško I, ki združuje pevce iz Laškega, Rečice, Debra, Vrha in ostalih krajev, je letos poleg številnih nastopov izvedel tudi radijsko televizijsko oddajo, sedaj pa se pripravlja, da sprejme v goste pevski zbor iz Češkoslovaške. Po programu naj bi bil gostitelj omenjenega pevškega zbora moški pevski zbor Laško I. V tej zvezi že tečejo priprave, ki so trenutno osredotočene predvsem na zbiranje finančnih sredstev za kritje v tej zvezi nastalih stroškov.

Omenjeni zbor ima v svojem programu tudi 10 dnevni izlet na Češkoslovaško, s čemer naj bi vrnil obisk pevškemu zboru iz Češkoslovaške. Ob gostovanju pevcev iz Češkoslovaške so predvideni 3 koncerti: v Radečah, Rimskih Toplicah in Laškem. V navedenih krajih bodo v februarju in marcu tudi revije kulturne dejavnosti, na katerih bodo predvidoma sodelovali vsi moški pevski zbori in po možnosti tudi vse godbe na pihala.

Po obsegu aktivnosti prav nič ne zaostajata tudi pevška zbora iz Radeč in Jagnjenice in gre v tej zvezi vse priznanje za vloženi trud tam-

kajšnjemu pevovodji RUDIJU STEBLOVNIKU.

Tudi pionirski pevski zbori, ki jih je 8, so aktivni. Ni naključje, da so v preteklem letu izvedli v Laškem občinsko revijo, ki se po številu nastopajočih in kvaliteti naštudiranih programov ne da primerjati s tovrstnimi revijami iz prejšnjih let. Na tej reviji je sodelovalo 350 pevcev. Prihodnje leto pa bo predvidoma revija pevskih zborov v Radečah, najboljši zbor iz te revije bo sodeloval na republiški reviji pionirskih pevskih zborov v Zagorju.

Poleg dejavnosti pevskih zborov, godb na pihala in dramskih odsekov pri prosvetnih društvih je vsa skrb posvečena razvoju knjižnic v Laškem, Radečah in Rimskih Toplicah.

Z ustanovitvijo občinskega sklada za telesno kulturo in kulturno prosvetno dejavnost se je odprla možnost za večji priliv sredstev za kulturno dejavnost. V tej zvezi je občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij imela na razpolago za kulturno-prosvetne namene v letu 1969 nekaj več kot 3 milijone starih dinarjev. Več kot polovico teh sredstev je bilo uporabljeno za nabavo novih knjig, ki pa so sorazmerno drage, zato bomo le z vsakoletno nabavo uspeli usposobiti knjižnice do tiste stopnje, ko bomo lahko rekli, da so knjižnice tista oblika izobraževanja, ki lahko nudi delovnemu človeku razvedrilo in izobrazbo do take stopnje, kot si to vsak sam zaželi.

TONE KNEZ

ji poredno frfotali okoli obraza. Z drobnimi prstki si je neurtudljivo popravljala kodre s čela in oči. Kakor brezskrben metuljček je skakljala Alenčica od grma do grma in čebljala.

Vse te slike so oživele pred njo.

In zdaj je Milena stala na hodniku Dečjega doma.

Sestra ni spraševala. Segla ji je v roko in tiho dejala: »Pripeljem jo — vam jo res radi izročimo, četudi nam bo težko po njej!«

Samo nekaj trenutkov, nekaj korakov — in pred njo je stala ljubka deklica — sončni žarek življenja. Sklonila se je k njej in jo stisnila v svoje naročje. Po licu so ji polzele solze, solze veselja. Alenčica je čebljala... Ni še mogla razumeti, da se ji ta trenutek odloča življenje v toplem družinskem krogu.

Mrak je padal počasi skozi nastopajočo meglo, dan se je poslavljaj in svetlobni utrinki neonske luči so že razsvetljevali mesto, ko je Milena hitela z najdragocenejšim darilom proti svojemu domu.

Košarico je že pred tedni zame-

njala za belo posteljico. Tja je položila otroka, ki mu je dala tudi svoja materinska čustva, svojo ljubezen, svoje srce.

Tudi Dušan se je naposed vrnil iz mesta domov. »Pojdi, greva silvestrovat,« ji je dejal. »Pravzaprav sem pozabil na novoletno darilo. Sicer pa si gotovo kupila sama,« in brezbržno sedel za mizo.

»Da!« je mirno poudarila Milena.

»Darilo sem prinesla tebi in sebi!«

Odprla je vrata spalnice, prižgala luč in nestrpno potegnila Dušana k posteljici...

Oblilo jo je nekaj toplega in vse prej tako dobro premišljene besede, so ostale neizgovorjene...

»Poglej darilo,« je šepetala. »Alenčica ji je ime, kakor bi bilo ime najinemu otroku, če bi bila deklica,« je še tiho izgovorila in prisrčna milina se ji je razlila po licu.

Dušan je bil trenutno presenečen in brez besed. Nekoč sta se res pogovarjala o tem, vendar dolgo je že od tedaj. V veseljačenju s prijateljci je že popolnoma pozabil na ta razgovor. In zdaj je občutil, ka-

ko krivičen je bil do žene, čutil je, kako je bila osamljena v svoji boli in hrepenenju po otroku. Stala je ob njem lepa kakor dozorel sad na drevesu. Čutil je, da se v tem trenutku v duši bori z njim za svojo srečo. Ta borba čustev je žarela iz njenega obraza.

Objel jo je.

»Prav si storila, to bo najin otrok,« je dejal in jo vroče poljubil.

Stala sta pred največjim darilom življenja. Verjela sta v svojo srečo, v nov svet vedno se ponavljajočih in nedokončanih pravljic, polne nepopisne lepote. Vstopila sta v svet otroka.

Dušan in Milena sta silvestrovala doma v tihi, neskaljeni sreči. Nista bila več sama. Alenčica je napolnjevala in ogrevala dom. Njuno življenje je bilo spet polno lepote in ljubezni.

PROGRAM ZDRAVILIŠKO TURISTIČNEGA CENTRA V LAŠKEM

(Nadaljevanje s 3. strani)

šijo večji organizacijski in rekonstrukcijski posegi. Pri tem je vseka kor mišljena popolna rekonstrukcija sedanjega matičnega objekta zdravilišča, ki pa je izvedljiva le, če se predhodno pridobijo nove nadomestne površine.

Iz priložene skice je razvidno, da je zato celotni terapevtski del (ZG) prenešen na novo lokacijo, kjer bi tvoril z obstoječimi nastanitvenimi objekti bodoči zdravstveni center z vsemi uslugami rehabilitirancem.

Sedanji matični objekt bi z večjo rekonstrukcijo spremenili v hotelski tip (zd), ob njem bi zgradili pokriti zimsko letni bazen, restavracijo in parkirišča (p). Realizacija tega je možna, seveda odvisna od sredstev v prvi fazi.

Akcija za gradnjo šole

(Nadaljevanje s 5. strani)

22. Turistično društvo Rimske Toplice	300,00
23. Občinsko združenje borcev NOV Laško	300,00
24. Osnovna šola Laško	4.000,00
25. Osnovna šola Rimske Toplice	2.400,00
26. Osnovna šola Radeče	3.200,00
27. Posebna šola Laško	400,00
28. Vzgojni varstveni zavod Laško	400,00
29. Glasbena šola Radeče	240,00
30. Kreditna banka Celje	450,00
31. Krajevna skupnost Laško	1.000,00
32. Celjske lekarne Celje	1.000,00
33. Industrija volnenih izdelkov »VOLNA« Laško	55.000,00
34. Pivovarna Laško	130.000,00
35. Kmetijska zadruga Laško	15.000,00

oziroma skupaj za letni prispevek v znesku 547.240,00 novih dinarjev.

Pri tem naj pripomnimo, da so vse pogodbe sklenjene za obdobje treh let. Torej lahko ugotovimo, da je kar 35 organizacij od 54 že pozitivno odgovorilo.

Negativno stališče do predloga upravnega odbora sklada za investicije v osnovnem šolstvu so zavzeli samoupravni organi Zdravilišča Laško in Kmetijsko gozdnega gospodarstva Brežice, ki ima svoj gozdni obrat v Radečah.

Upravni odbor sklada za investicije v osnovnem šolstvu je torej do 15/12-1969 prejel skupaj le 37 odgovorov. Zato se je odločil poslati vsem tistim, ki še niso na vlogo odgovorili, ustrezne urgence.

O končnih rezultatih celotne akcije zbiranja sredstev za gradnjo osnovne šole v Rimskih Toplicah bomo še poročali.

M. P.

Naslednja faza, ki bo verjetno izvedljiva v kasnejših etapah, zagotavlja predvsem razvojno perspektivo v prvi fazi; možno pa jo bo realizirati tudi prej, če bi se za to pojavil investitor. (glej RC in ŠO). Objekti te faze so hotel (h) s ca. 200 ležišči, brv (m), prostozračni bazen (pk), kamp, oziroma kasneje hotel (ho), parkingi (p), športni park (šp), weekend naselja (w), možnost kmečkega turizma (kt) in vozni most (mo).

Dosedanja dokumentacija programa zdraviliško turističnega centra bo po javni razgrnitvi posredovana občinski skupščini. Računam, da bi občinska skupščina lahko razvojni

program potrdila, če ne bo bistvenejših pripomb do konca t.l. V naslednjem letu bi se morali potem lotiti nadaljnjega dela, to je izdelave investicijskega programa in glavnih projektov za tiste objekte, ki naj bi bili prvi na vrsti.

Ob zaključku prispevka se naj zahvalim vsem tistim bivšim pacientom in gostom zdravilišča Laško, ki so se odzvali naši anketi. Zlasti hvaležni smo tistim, ki so s svojimi predlogi podprli ta program in upam, da bodo svoje sugestije v večji ali manjši meri razbrali iz ureditvenega načrta.

POZIV

za vložitev davčnih napovedi o dohodkih doseženih v letu 1969

Davčna uprava občine Laško v smislu 174. člena zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7-32/69 in 40-251/69) ter 12. člena pravilnika o poslovnih knjigah zavezancev prispevkov od obrtnih dejavnosti in od intelektualnih storitev (Uradni list SRS, št. 9-52/69) poziva vse zavezance, da na predpisanih obrazcih prijavijo svoj dohodek, ki so ga dosegli v letu 1969 iz naslednjih virov:

- od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti,
- od samostojnega opravljanja intelektualnih storitev,
- od skupnega dohodka občanov,
- od avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav,
- od dohodkov od stavb,
- od dohodkov oddajanja sob in ležišč,
- od dohodkov od premoženja in premoženjskih pravic in
- od dohodkov od postranskih kmetijskih dejavnosti.

Zavezanci morajo vložiti davčno napoved najkasneje do 31. januarja 1970, zavezanci prispevka od obrtnih dejavnosti, ki vodijo poslovne knjige, pa morajo predložiti tudi letno bilanco z obračunom stroškov do 25. januarja 1970.

Dosedanji pavšalisti ne vlagajo davčnih napovedi za preteklo leto, pač pa so dolžni do 31. januarja 1970 napovedati predviden promet, razčlenjene stroške in čisti dohodek za leto 1970.

Posebej opozarjamo vse, ki so dolžni plačati prispevek iz skupnega dohodka občanov, da spadajo v to skupino zavezancev vsi tisti, ki so imeli v koledarskem letu 1969 osebnega dohodka več kot 20.000 dinarjev, kamor se všteva: pokojnine, nagrade, vsi dohodki od delovnega razmerja, od kmetijstva, od obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, od intelektualnih storitev, dohodki od stavb, od oddajanja tujskih sob in ležišč, dohodki od licenc, patentov, tehničnih izboljšav, kakor tudi dohodki od pravic in od premoženja.

Davčno napoved o dohodkih od stavb, doseženih v letu 1969, so dolžni vložiti vsi, ki oddajajo v svojih zgradbah stanovanjske in poslovne prostore v najem, kakor tudi vsi ostali lastniki zgradb, katerim je odmerjen prispevek za uporabo mestnega zemljišča s področja mesta Laško, Radeč in Rimskih Toplic (vključno naselja Šmarjeta in Ogeče) ne glede ali oddajajo stavbe v najem ali ne.

Zavezanec, ki ne bo vložil davčne napovedi do postavljenega roka, bo plačal za 5% ali pa 10% povečani prispevek oziroma davek od odmerjenega zneska.

Vse tiskovine za davčne napovedi o posameznih vrstah dohodkov bodo davčnim zavezancem proti plačilu na razpolago v sprememni pisarni občine v Laškem in pri vseh krajevnih uradih.

DAVČNA UPRAVA OBČINE LAŠKO

Primož Trubar v Laškem

Iz leta 1533 se nam je ohranila listina (hrani jo dunajski državni arhiv), ki jo je spisal Trubar v Laškem. Tega leta je 22. junija Trubar skupno z duhovnikom Jakobom Gerge in z upraviteljem samostanskega posestva v Jurkloštru Vincencem Hauserjem sestavil v laškem špitalu listino, ki ureja položaj špitalskega duhovnika. Trubar, Gerge in Hauser so bili naprošeni, da napišejo to listino, ker ni bilo nobenega notarja in so bili verjetno edini pisмени ljudje v okolišu. Trubar se v listini imenuje »Primož Trubar, župnik v Loki, ta čas vikar v Laškem«. Zanimivo je, da je tukaj Trubar uporabil slovensko obliko svojega priimka, ker se je sicer podpisoval v nemški obliki Truber. Na listini je tudi Trubarjev pečat, ki vsebuje tesarsko sekuro in njegove začetnice P. T. Ta dokument nam

TRUBARJEV PEČAT

dokazuje, da je Trubar bival v Laškem nepretrgoma od svoje posvetitve 1530 do 1533. Oba Trubarjeva življenjepisca, prof. dr. France Kidrič in prof. dr. Mirko Rupel posebej poudarjata njegovo bivanje v Laškem. Prof. Kidrič še naglašča, da je bilo Laško edina župnija na Štajerskem, v kateri je stalno bival, preden je odšel v Ljubljano. V svojo župnijo

KRISTOF WÜRTEMBERSKI

NADALJEVANJE

3

Loko je hodil pač le sem ter tja, da je včasih tam maševal in pridigal, kakor smo že slišali.

Leta 1536 je bil Trubar že v Ljubljani kot stolni pridigar. Laško je zapustil po letu 1533, verjetno leta 1535. Za duhovnika je nenavadno, da gre službovat v drugo škofijo. Trubar je pri tej menjavi prestopil iz oglejske škofije, kamor je spadalo Laško, v ljubljansko škofijo. Verjetno mu je pri tem pomagal Sigmund Weichsel-

Primož Trubar je vsekakor ena velikih progresivnih figur slovenske zgodovine...

S svojim literarnim delom je reformacijsko gibanje prispevalo pomemben delež k notranjemu zedinjevanju slovenskega ljudstva in premagovanju vplivov fevdalnega partikularizma na duševnost našega ljudstva... Protestantska knjiga je imela vlogo prvega idejnega organizatorja slovenskega naroda. V tem smislu torej lahko brez pretiravanja trdimo, da so reformacija in kmečki upori položili temeljni kamen slovenskemu narodu v današnjem pomenu te besede.

Edvard Kardelj (Sperans), 1957

berger, ki mu je s pomočjo svojih ljubljanskih prijateljev preskrbel mesto pri ljubljanski stolnici. V Ljubljani je bil nazadnje stolni kanonik, moral je pa 1547. zbežati v Nemčijo, ker mu je v Ljubljani grozila aretacija zaradi naklonjenosti k protestantizmu. Šele v Nemčiji je končno prestopil v protestantsko vero, se oženil in postal protestantski pastor.

Ker svojim rojakom ni mogel več osebno pridigati, je sklenil, da bo s knjigo širil novo vero. Tega pred njim še nihče ni storil, zato je imel Trubar nemalo težav pri delu. Treba je bilo rešiti vprašanje jezika, saj je bila slovenščina razcepljena v narečja tako kakor danes. Odločil se je za svoje domače narečje, kakor ga je govoril na Raščici. Poleg tega je moral izbrati pisavo in določiti črke tudi za tiste glasove, ki jih latinščina in nemščina ne poznata in zato nimata črk zanje. Trubar si je izbral najprej gotico in jo šele čez čas zamenjal z latinico. Zadnja težava je bila izbira tiskarne. V dveh mestih, v Nürnberg-

gu in v Schwäbisch-Hallu so Trubarju odklonili tiskanje prve slovenske knjige. Cesar Karl V. je namreč prepovedal tiskati knjige, ki bi jih prej oblat ne pregledala in ki bi nasprotovale verskim naukom. Šele v Tübingenu je Trubar našel tiskarja Ulricha Morharta, ki je bil pripravljen tiskati knjižico v protestantskem duhu in še to v tujem, nerazumljivem jeziku.

Trubarjev življenjepisc dr. Rupel domneva, da je imel pri tem odločilno vlogo Mihael Tiffernus. Na Württemberskem, kamor se je Trubar zašel, je tedaj našel laškega rojaka Mihaela Tiffernusa. Gotovo se ga je Trubar razveselil in tujni in sta se pozdravila kot stara znanca, čeprav sta se poprej poznala samo iz pripovedovanja. Tiffernus je bil tedaj že protestant in je bil tudi vesel dušnega pastirja svojega domačega kraja, ki se mu je predstavil kot protestant. Tiffernus je tem lažje skazal Trubarju naklonjenost, ker je leta 1550 postal njegov učenc in prijatelj Kristof Württemberski vojvoda in je bil Tiffernus tedaj njegov svetovalec. Vojvoda Kristof je bil tudi protestant in Trubar je sam napisal, da so bile vse njegove knjige natisnjene »po milosti in naklonjenosti« württemberskega vojvode Kristofa. Zato se nam zdi prav verjetna Ruplova domneva, da je Tiffernus utrl pot beguncu Trubarju do württemberskega vojvode. Tako sta leta 1550 ali 1551 izšli v Tübingenu prvi dve slovenski knjigi (letnica na knjigi naravnost ni navedena). To sta bila Katekizem in Abecednik. Trubar se na njih ni podpisal kot avtor in tudi tiskar Morhart se je skrnil pod izmišljenim imenom

ABECEDARIJ

V. M. E. N. E. B. V. Q. V. I. C. E.,
is katerih se ti mladi inu preprofti Slo-

uenci, mogo lahko tar hitru
brati inu piffatini na
uuzhiti.

M. D. LV.

GLAVA NASLOVNE STRANI TRUBARJEVEGA ABECEDARIJA, KI JE IZSEL LETA 1555 V TUBINGENU

Jernej Škerjanc na Sedmograškem. Ti dve knjižici sta utrl pot slovenski besedi in od tedaj prihajajo iz tiskarn tisoči slovenskih knjig.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Elektro Celje pojasnjuje

Na vprašanja objavljena v prejšnji številki o javni razsvetljavi v Rimskih Toplicah smo od Elektro Celje po zaključku številke prejeli pojasnilo, ki ga objavljamo naknadno:

»Vžiganje in ugaševanje javne razsvet-

ljave na področju Rimske Toplice—Ogeče krmili fotocelica, na področju Ogeče—Smarjeta pa električna stikalna ura. Foto celice s pripadajočim priborom prilagajajo krmiljenje javne razsvetljave napram potrebam ter so v uporabi pri-

mernejše od električnih stikalnih ur. Izdelava foto celic za krmiljenje javne razsvetljave je šele v razvoju in na tržišču od nedavnega. Iz finančnih razlogov vršimo zamenjavo električnih stikalnih ur s foto celicami le postopno. V kratkem času bo zamenjana električna stikalna ura na področju Ogeče—Smarjeta s foto celico.

Stroške zamenjave pregorelih svetilnih teles, kakor tudi spremembe sistema razsvetljave je šele v razvoju in na tržišču od nedavnega. Iz finančnih razlogov vršimo zamenjavo električnih stikalnih ur s foto celicami le postopno. V kratkem času bo zamenjana električna stikalna ura na področju Ogeče—Smarjeta s foto celico.

Električne naprave so kot vse druge podvržene mehanskim kvarom, posebej pa so še izpostavljene atmosferskim prenapetostim, koroziji in poškodbam po snegu in ledu. Zato prosimo prebivalce, da v primeru prekinitve dobave električne energije ali prekinitve javne razsvetljave čimprej obvestijo pristojno nadzornišvo Laško, pri tovarni Volna, telefon 73-066.

ELEKTRO CELJE
Vodja poslovne enote
EDVARD RANDL

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKÉ POSTAJE LAŠKO

ZA JANUAR 1970

V januarju 1970 bo dežurna služba Veterinarske postaje Laško poslovala po naslednjem razporedu:

1970	ZIVINOZDRAVNIK
31. 12. 1969—3. 1.	Dr. Malenšek Slavko, Laško
3. 1.—5. 1.	Dr. Malenšek Slavko, Laško
10. 1.—12. 1.	Dipl. vet. Kogovšek Jože, Laško
17. 1.—19. 1.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče
24. 1.—26. 1.	Dr. Malenšek Slavko, Laško

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj drugega dne.

Dežurni veterinar vrši umetno osemenjevanje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

Gibanje prebivalstva v občini

SMRTI:

- POTOČNIK Andrej, (75), upokojenec, Laško 222;
- SOTER Friderik, (48), šofer, Laško 311;
- NAHBERGER Franc, (76), kmet, Smohor 1;
- BREZNIKAR Marija, (67), upokojenka, Marija Gradec 31;
- LAVRINC Franc, (74), kovač, Rečica 98;
- ŠUBEJ Avgust, (67), upokojenec, Rečica 151;
- HOCHKRAUT Franc, (73), kmet, Male Grahovše 1;
- ZABUKOŠEK Franc, (68), upokojenec, Konc 8;
- KOLŠEK Rozalija, (61), gospodinja, Lahomšek 3;
- BLATNIK Terezija, (82), gospodinja, Selo 12;
- BELEJ Neža, (81), gospodinja, Brstnik 7;
- PODREBERŠEK Martin, (71), upokojenec, Laško 47;
- HANZEKOVIČ Viktor, (65), upokojenec, Rečica 50;
- KOVAČ Mihael, (61), kmet, Ojstro 32;
- KLEZIN Jože, (6 mes.), otrok, Tovstoto 21;
- KRAJNC Frančiška, (70), gospodinja, Lahomšek 7;
- VODENAU Viktorija, (73), gospodinja, Radeče 107;
- ZORKO Neža, (79), gospodinja, Stari dvor 20;
- VAJDIČ Frančiška, (83), upokojenka, Radeče 172;
- LESEK Franc, (71), upokojenec, Veliko Sirje 15;
- BARLIČ Andrej, (75), upokojenec, Strensko 14;
- KLENOVŠEK Alojz, (74), prevžitkar, Lokavec 46;
- HORJAK Rudolf, (71), upokojenec, Brodnice 8;
- STOPINSEK Ivan, (66), upokojenec, Mišji dol 20.

JANUAR 1970

PRIMOŽ TRUBAR

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

Trubar je v svojem poznejšem službovanju v svojih spisih večkrat omenjal svoje službovanje v Laškem. Nekaj mesecev pred smrtjo je z nekim svojim dejanjem poklical v spomin dogodka, ki se jih je spominjal še iz Laškega. Mihael Tiffernus je umrl 1555. in je ob smrti zapustil precej premoženja in knjižnico vojvodi Krištofu. Vojvoda je iz te zapuščine 2320 goldinarjev priključil že obstoječi študentski ustanovi v Tübingenu. Iz tega denarja so ustanovili štiri štipendije za revne študente bogoslovja. Študenti so imeli hrano, stanovanje, pouk in so dobivali

**INU NOM /E TUDI SDY, DE TA NASHA SLOUENSKA BE/
/EDA /TEIMI LATINSKIMI PUH/TABI /E LEPSHE INU LESHEI
PISHE TAR BERE.**

Trubar, Katehismus v slovenskem jeziku 1555

na roko po 4 goldinarje letno. Ustanovo so imenovali »Stipendium Tiffernum« in je bila namenjena tako domačinom kakor tudi tujcem. Trubar je vedno skrbel, da sta vsaj dve od štirih mest v »Tiffernumu« uživala slovenska študenta (med njimi je bil tudi Jurij Dalmatin, poznejši prevajalec celotnega sv. pisma v slovenščino).

Dokler je vladal vojvoda Krištof, je Trubar še uspeval s svojimi predlogi, ko pa je vojvoda Krištof 1568. umrl, so njegove prošnje večkrat odbili. Zato se je Trubar odločil in 5. 10. 1568 pisal Krištofovemu nasledniku vojvodi Ludviku pismo, ki velja za eno izmed najzanimivejših izpod njegovega peresa. Vojvodi se predstavlja kot »ubog, star, bolan, nevreden, nezasluzen slovenski duhovnik

in berač uboge slovenske Cerkev« (seveda protestantske) in v želji, da bi v Tiffernovi ustanovi pridobil čim več mest za slovenske študente, izčrpno navaja življenjsko dobo Mihaela Tiffernusa. V pismu pove vse tisto o Tiffernovi usodi, kar je vedel že iz Laškega, namreč o najdenčku, ki so ga Turki odložili, o laškem tržanu Erazmu Štihu in seveda poudarja, da je bil Tiffernus Slovenec (Trubar piše: Kranjec), zato naj bi bili njegove ustanove vedno deležni tudi Slovenci.

Pismo je zanimivo tudi zaradi tega, ker je edini dokument, iz katerega izvemo o Tiffernovi mladosti. Trubar

je s svojim pismom uspel. Vojvoda Ludvik mu je zagotovil, da bosta v prihodnje dve mesti v Tiffernovi ustanovi prihranjeni za Slovence. Tudi vojvoda Ludvik je v svojem pismu pokazal, da ne misli samo Kranjcev, ampak vse Slovence, ker piše o prošnjih kranjskih, spodnještarske in spodnjekoroške evangeljske Cerkev, celo hrvaško Cerkev imenuje istočasno. To je bila zadnja zveza z Laškimi, ki je ohranjena v Trubarjevih spisih. Osem mesecev za tem, 28. 6. 1566 je Trubar v Derendingenu na Würtembergem umrl.

Iz teh vrst lahko vidimo, da je naša osnovna šola upravičeno imenuje po Primožu Trubarju in da je prav, da imamo po njem tudi ulico, oz. nabrežje.

KONEC

naše delo 11

IZVENŠOLSKA DEJAVNOST PIONIRJEV

S pridobitvijo novih učnih prostorov v Osnovni šoli Primoža Trubarja v Laškem se ni izboljšalo samo učno-vzgojno delo na šoli, marveč se je razmahnila tudi izvenšolska dejavnost učencev — pionirjev. Na šoli so delovali razni krožki sicer že vsa leta, vendar zaradi pomanjkanja prostorov niso mogli vidneje zaživeti. Izjema je bil le foto-kino krožek, ki je v ustreznih pogojih dosegal zelo vidne uspehe in dobil tudi številna priznanja — med njimi je bilo prav gotovo največje organizacija republiškega festivala »pionirskih in mladinskih kinoamaterjev Slovenije«.

V šolskem letu 1969/70 smo v okviru pionirske organizacije ustanovili več novih krožkov in aktivirali že obstoječe. Cilj teh dejavnosti je, da bi pritegnili čim večje število učencev in jim tako omogočili, da se vključijo v ustrezne interesne skupine.

Na šoli delujejo naslednji krožki: kino krožek, foto-krožek, radiotehnični krožek, dramski krožek, folklorni krožek, glasbeni krožek, pravljčni krožek, likovni krožek, prometni krožek in matematični krožek.

TEJ ŠTEVILKI JE PRILOŽENO TUDI KAZALO »URADNEGA VESTNIKA OBČINE LAŠKO« ZA LETO 1969

Nekateri — npr. hortikulturni in biološki krožek — bosta pričela z delom spomladi, ker je vsebina njihovega dela vezana več ali manj na letni čas.

Na skupnem roditeljskem sestanku so starši izrazili željo, naj bi učenci pridobili več ročnih spretnosti, zato bo kmalu ustanovljen krožek za ročna dela. V narčtu imamo še ustanovitev šahovskega krožka. Pridno dela tudi planinski krožek.

V okviru pionirske organizacije smo ustanovili tudi pionirski klub, ki ga upravljajo pionirji sami in katerega smo vsa leta močno pogrešali.

O rezultatih oziroma uspehih dosedanjega dela sedaj še ne kaže govoriti, saj je delo komaj dobro steklo. Omeniti bi bilo treba dramski, folklorni in glasbeni krožek, ki so pripravili programe za vse važnejše praznike oziroma proslave — med ostalim tudi program za novoletno jelko.

Da je organizacija izvenšolskih dejavnosti učencem bila nujno potrebna in koristna, kaže že velik odziv in zanimanje pionirjev za delo na posameznih področjih. Zal pa samo navdušenje ni dovolj. Prosvetni delavci se sicer trudijo, da bi otrokom nudili čimveč, vendar bi za resničen uspeh morala pokazati več razumevanja tudi družba.

FRIEDL DANICA

»Aktualni razgovori« med samoupravljalci

Tovariš Ivan ima kolego Marjana, ki je član samoupravnega organa v drugem delovnem kolektivu. Zato je razumljivo, ko se srečata, da kaj kmalu steče razgovor o delu teh organov.

Ker je v sedanjem času zelo aktualno vprašanje o sofinanciranju investicij v osnovnem šolstvu v naši občini, oz. konkretnije vprašanje gradnje osnovne šole v Rimskih Toplicah, je razumljivo, da je Ivan ob zadnjem srečanju vprašal Marjana, kakšno stališče je njihov DS zavzel do tega vprašanja.

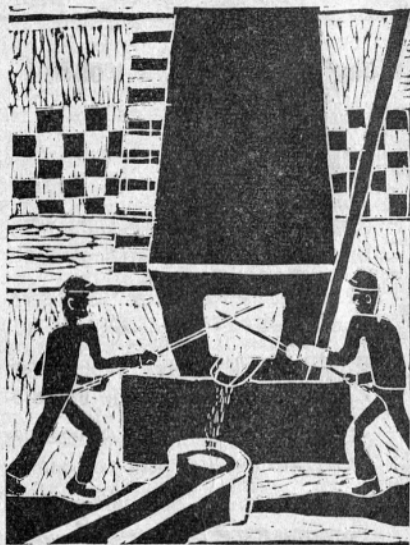
Odgovor je bil sicer kratek, vendar vsebinsko zelo bogat. Zato ga tudi posredujemo:

»NAŠ SVET JE ZAVRNIL PROŠNJO OBČINSKE SKUPŠČINE O SOFINANCIRANJU GRADNJE OSNOVNE ŠOLE, KER NE RAZPOLAGA S POTREBNIMI SREDSTVI IN ZATO NE MORE SPREJETI TE OBVEZANOSTI.«

Dodal pa je: »TO PA NE POMENI, DA NIMAMO RAZUMEVANJA DO IZOBRAŽEVANJA, OZIROMA DO KULTURE DELOVNEGA ČLOVEKA. V SMISLU PREDLOGA UPRAVNEGA ODBORA SKLADA ZA INVESTICIJE V ŠOLSTVU NAJ BI NAŠA DELOVNA ORGANIZACIJA PRISPEVALA LETNO 15.000 DIN. KER TEGA DENARJA NIMAMO, SMO SE NA ISTI SEJI ODLOČILI ZA NABAVO UMETNIŠKIH SLIK V SKUPNI VREDNOSTI 12.900 DIN, KAR JE »VELIKO MANJ« IN VSEKAKOR BOLJ RENTABILNO VLOŽENO IN BO VELIKO PRISPEVALO K KULTURNI RAZGLEDANOSTI NAŠIH LJUDI.«

MORDA JE RES? KAJ MISLITE?

PM

OB PLAVŽU — Originalni linorez Potočnik Janeza, učenca 6. razreda Osnovne šole Primoža Trubarja v Laškem

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA JANUAR 1970

V času od 1. do 31. januarja bo dežurna služba zdravnikov in medicinskih sester za področje Laško in Rimske Toplice (od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj tudi za območje Radeče) in k temu spadajoče okolice poslovala po naslednjem razporedu:

1970	Zdravnik	Medicinska sestra ali bolničarka
1. 1.— 4. 1.	Pečar dr. Samo	Turin Elizabeta
5. 1.—11. 1.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena
12. 1.—18. 1.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
19. 1.—25. 1.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
26. 1.—31. 1.	Dolanc dr. Jože	Sölöši Helena

Potrebni obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih do 12. ure popoldne. Vsi bolniki in poškodovanci, ki jim je potrebna nujna zdravniška pomoč, naj se javljajo izven rednega delovnega časa dežurnim v ambulanti.

SREČNO IN USPEŠNO 1970. ČESTITAJO

SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO

želi vsem delovnim,
družbeno-političnim
in drugim
organizacijam,
krajevnim
skupnostim,
sodelavcem
in občanom
srečno
in uspehov polno
NOVO LETO
1970

PEKARNA

Pekarna Laško čestita vsem svojim odjemalcem
srečno 1970. leto in se še naprej toplo priporoča!

ELEKTRO GOSPODARSTVO
MARIBOR,
DRAVSKE ELEKTRARNE
ENOTA ELKOV LAŠKO

ELKOV

Elektrogospodarstvo Maribor, obrat
Dravske elektrarne, enota **ELKOV**
Laško želi ob vstopu v Novo leto
vsem poslovnim partnerjem in občanom
srečno in uspešno novo leto!

Obrtno podjetje

Splošne obrtne delavnice Laško

Obrtno podjetje Splošne obrtne delavnice Laško
želi ob vstopu v novo leto vsem poslovnim partnerjem
in občanom srečno novo leto ter se še
nadalje iskreno priporoča!

Lesna industrija »BOR« Laško

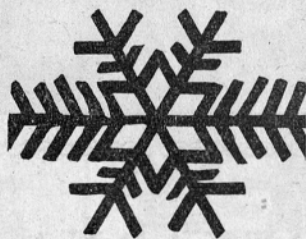

ZA DOBRO KVALITETO POHIŠTVA NI
MERILO CENA, VAŽNA JE KONSTRUKCIJA, IZ-
GLED, KOMBINACIJA IN PRAKTIČNOST.
TO VAM NUDI SAMO LESNA INDUSTRIJA »BOR«
LAŠKO

IZDELUJE: KAVČ OMARE, STAJICE, TV
MIZE, OPREMO OTROŠKIH VRTCEV IN HOTELOV.
NA ŽELJO POŠLJE PROSPEKTE IN CENIKE.

SREČNO IN USPEŠNO 1970. ČESTITA

PIVOVARNA LAŠKO

PIVOVARNA LAŠKO PROIZVAJA KVALI-
TETNO SVETLO IN TEMNO PIVO IN SICER:

ZLATOROG 12° — SVETLO PIVO
GOLDING 15° — SVETLO PIVO
TERMALNI DESERT 15° — TEMNO PIVO
STRIPTIS 19° — SVETLO PIVO

